

הפשיטה על עדבייה - "בולמוס 5" (21 ביוני 1969)

המשימה שהוגדרה לשייטת 13 לקראת הפשיטה על עדבייה הייתה: "חיל הים יפשוט על תחנת המכ"ם בראס עדבייה, במגמה לחסל את כוחות האויב שבתחנה ולהשמידה". היעד, שהיה מוקף בביצות ובשרטונות, הכיל חמישה מבנים, אנטנת קשר גבוהה, 32 חיילים, ולפי אמ"ן גם תחנת מכ"ם (נתון שהתברר כשגוי). סכנת ההתערבות של סיורי הקרקע, ספינות מנמל הצי הקרוב בעדבייה וארטילריה של האויב, חייבה פעולה נמרצת ביעד ונסיגה מהירה ממנו.

הכוח מנה 20 לוחמי שייטת, שהתחלקו לארבע חוליות ללחימה ביעד עצמו, ועוד חמישה לוחמים שהרכיבו את כוח המארב, שהוצב בכניסה ליעד ממערב, במטרה לחסום את הדרך מפני תגבור מבחוץ או בריחה מבפנים. הכוח הובל בפיקודי בשבע סירות גומי, כשלסירתי התלווה קצח"ר, "רפול". הכוח ירד מסירות הגומי בלב ים, בטווח של כ-500 מטרים מהחוף, הגיע אל החוף בשחייה, ופרץ ליעד תוך הפתעה גמורה של האויב. הכוח פשט על המוצב המוגן שעל השרטון החולי והרג את רוב חייליו. החסימה שממערב למוצב חיסלה מספר חיילים שניסו לברוח. בפשיטה נהרגו 30 חיילים מצריים ונהרסו האנטנה, הגנרטור וחלק ניכר מהמבנים ביעד. לכוחותינו היו שני פצועים קל.

בעקבות מבצע עדבייה , שהיה ראשון מסוגו בתולדות צה"ל ובתולדות השייטת , כתב הרמטכ"ל את מכתב ההערכה הבא:

שמור

אישי

לשכת ראש המטה

הכללי

מש - 24 2240

תמוז תשכ"ט

24 ביוני 69

מפקד שייטת 13

מפקד חיל הים

קחצנ"ר

הנדון: מבצע "בולמוס 5"

זאב יקר,

ביצעו המושלם של "בולמוס 5" הוכיח שוב כי אין גבול לכושר הביצוע , יכולת התכנון ומעל לכל למסירות הנפש ועוז הרוח של הצוללן הישראלי .
אודה לך אם תעביר את הערכתי המלאה ללוחמי השייטת אשר לקחו חלק פעיל במבצע, ובמיוחד לרס"ן שאול זיו, אשר פקד על הכוח המסתער.
הנני בטוח כי אל הערכתי לכם שותף צה"ל והעם כולו.

בברכה,

חיים בר-לב, רב-אלוף

ראש המטה הכללי

את ההד החוזר לפעולה זו בצד המצרי והרקע להתפתחות הבאה בתולדות שייטת 13 מתאר
ד"ר כבהא:

הפעולה [המצרית] הבולטת מבין הפעולות היוזמות באותה תקופה הייתה
ההתקפה על הלשון של פורט תוופיק . ישראל השתמשה בפורט תוופיק כבסיס
לפעולות ההפגזה נגד הנמלים של סואץ ואל עדבייה . הפעולה בוצעה בליל 9
ביולי 1969 . הכוחות המצריים הצליחו לפגוע בשלושה טנקים ישראליים . את
הפעולה הזאת ביצעו כוחות השייכים לארמיה השלישית , שהוקמה במסגרת
בנייתם מחדש של הכוחות המזוינים . זו הייתה פעולתה הראשונה של ארמיה זו .
כוחות קומנדו מצריים שוב חצו את התעלה ותקפו מוצבים ישראליים . ב- 30
ביוני 1969 ישראל גמלה בהפצצת תחנת המתח הגבוה ליד העיר סוהאג . כבר
אז הזהיר משה דיין , שר הביטחון , שהפעולות הישראליות לא יישארו בגדר
תגובות הגנתיות מוגבלות , אלא עשויות להתבצע בדרך שונה לגמרי .
יישום ההחלטה החל בהתקפה הישראלית על אי קטן במפרץ סואץ , האי גרין
[...]

הדרך השונה עליה דיבר משה דיין אכן לא אחרה לבוא . ביטויה היה בפשיטה על האי גרין ,
ומיד עם סיומה הפעילה ישראל את חיל האוויר ככלי הרתעה נגד היוזמות הצבאיות של
מצרים .

(מתוך ספרו של האלוף זאב אלמוג 'עטלפים בים האדום')